

BIULETYN BAŁTYCKI

WILBI

Nr. Wilno, dnia 23 października 1933 r. 148.

Treść numeru:

LOTWA.

1. Polsko-Łotewska konwencja prasowa. 2. Ustąpienie lidera Niemców bałtyckich Schiemanna w oświetleniu "Pehdeja Brihdi". 3. Sprawa przyciągnięcia kapitałów obcych na Łotwę. 4. Dokoła wizyty parlamentarzystów angielskich w krajach bałtyckich

ESTONJA.

1. Nowy naczelnik Państwa. 2. Sformowanie nowego rządu. 3. Prasa sowiecka a zmiana konstytucji estońskiej. 4. Zniesienie stanu nadzwyczajnego w Estonji. 5. Rokowania estońsko-niemieckie w sprawach gospodarczych.

-oś-

LOTWA: 1. Polsko-Łotewska konwencja prasowa. "Siegodnia" Nr. 290 /X.1933/: 20 października podpisano w Rydze polsko-łotewską konwencję prasową. Odbzło się to w obecności delegacji dziennikarzy polskich, polskiego posła w Rydze Beczkowicza, szefa prasowego łotewskiego M.S.Z.-u Seskisa, sekretarzy wydziału prasowego Jankau i Ucenieksa, członków zarządu t-stwa prasowego Bruva i Vilde, członków zarządu narodowego związku literatów i dziennikarzy Ligotnisa i Egle, redaktora LTA Bredermana, przedstawiciela PAT-a Kościakowskiego i przedstawicieli gazet miejscowych. Szef wydziału prasowego Seskis powitał przedstawicieli prasy polskiej i łotewskiej w imieniu ministra S.Z. i podkreślił wielkie znaczenie prasy w sprawie zbliżenia narodów. Redaktor Lety Brederman odczytał tekst polsko-łotewskiej konwencji prasowej. Konwencja ma na celu przyczynienie się do wzajemnego poznania życia obu narodów i do współpracy w kierunku intelektualnym, naukowym, artystycznym i t.d.

Wygłoszono następnie szereg okolicznościowych przemówień.

2. Ustąpienie lidera Niemców bałtyckich Schiemanna w oświetleniu "Pehdeja Brihdi". "Pehdeja Brihdi" Nr. 231. /X.1933/: Z chwilą przyścia do władzy hitlerowców kierownictwo partji narodowych socjalistów zażądało ustąpienia lidera Niemców bałtyckich Pawła Schiemanna, zarzucając mu demokratyzm, przyjaźnienie się z Żydami i t.d. W związku z tem Schiemann ustąpił z redakcji "Rigasche Rundschau" i rzekł się współpracy w kongresach mniejszościowych. Ustąpił też ze stanowiska lidera Niemców bałtyckich.-

3. Sprawa przyciągnięcia kapitałów obcych na Łotwę. "Siegodnia" Nr. 288 /X.1933/: Zagranica mało jest obecnie poinformowana o życiu gospodarczym Łotwy. Tymczasem właśnie teraz, w przededniu łotewskiej rewizji polityki handlowej i traktatów handlowych poinformowanie zagranicy o strukturze gospodarczej Łotwy jest niezbędne. Chodzi o zbliżenie nie tylko w zakresie handlu, lecz i w dziedzinie finansowej. Jednym z głównych czynników produkcji jest kapitał, bez którego przemysł łotewski nie zdoła spełnić swego zadania. Znaczna część przemysłu łotewskiego oparta jest na kapitałach zagranicznych, których udział wynosi w niektórych branżach przemysłu 85%. Przed kryzysem gospodarczym kapitały zagraniczne stale na Łotwę przyływały. Natomiast z chwilą wprowadzenia ograniczeń walutowych napływ kapitałów obcych się zahamował. Tymczasem, jak świadczy statystyka, Łotwa uporała się z kryzysem stosunkowo łatwiej, niż kraje zachodnie. System pieniężny Łotwy opiera się na mocnych podstawach. W związku z tem obawy kapitalistów zagranicznych, przestraszonych ograniczeniami walutowymi nie są uzasadnione.

Należałoby obmyśleć sposoby jak najrychlejszego przyciągnięcia kapitałów obcych.-

4. Dokoła wizyty parlamentarzystów angielskich w krajach bałtyckich. "Siegodnia" Nr. 288 /X.1933/: Angielski "Times" opublikował list prezesa t-stwa angielsko-bałtyckiego Bossoma, który bawił niedawno w Rydze na czele

grupy parlamentarzystów angielskich w państwach bałtyckich. W liście tym Bossom oświadcza, że Łotwa, Litwa i Estonia wywarły na nim i jego towarzyszach bardzo dodatnie wrażenie. Kraje bałtyckie mogą, zdaniem Bossoma, stanowić pożądany rynek zbytu dla towarów angielskich. Według informacji Bossoma, eksport angielski do Łotwy stanowi obecnie jedną trzecią część towarów importowanych z Łotwy do Anglii. Nie tak dawno jeszcze stosunek ten wyrażał się jak 1 do 6-ciu. Kraje bałtyckie, jak zauważył Bossom, wolały towary angielskie aniżeli francuskie, niemieckie, rosyjskie i szwedzkie. Bossom radzi kupcom angielskim zwrócić uwagę na bałtyckie rynki, które mogą dostarczyć Wielkobytanji 6 milionów nowych nabywców i 20 milj.funtów sterlingów rocznie.-

ESTONJA:1. Nowy naczelnik Państwa. "Siegodnia" Nr.292 /X.1933/:Naczelnikiem Państwa Estońskiego został Konstanty Paets, jeden z najpopularniejszych działaczy estońskich, który wielokrotnie formował już gabinety. Był on już 6 razy naczelnikiem Państwa.-

2. Sformowanie nowego rządu. "Siegodnia" Nr.292 /X.1933/:Nowy rząd estoński, sformowany przez Konstantyna Paetsa przedstawił się 21 października parlamentowi w składzie następującym: naczelnik Państwa - Paets, minister Spraw Zagranicznych - Seljamaa, minister Spraw Wewnętrznych i Sprawiedliwości Miller, Obrony - gen.Lill, Komunikacji - płk.Sternbek, Oświaty i Opieki Społecznej - Kann, Rolnictwa - Talts i Gospodarki - Selter. Parlament wyraził votum zaufania nowemu rządowi 49-ciu głosami przeciwko 38-miu. Za rządem głosowali:starzy rolnicy, socjaliści, dwóch posłów z partji osadników, 2-ch posłów - secesjonistów z partji centrowej i mniejszości narodowej. Przeciwko rządowi głosowali osadnicy i partja centrowa. Wstrzymało się od głosu 3 członków byłej chrześcijańskiej partji narodowej.

W przemówieniu swem naczelnik Państwa Paets odparł zarzuty, jakoby prowadził on rokowania z partjami i poczynił różne obietnice. Paets podkreślił, że stworzył gabinet neutralny, którego zadanie polega na opracowaniu ustaw, niezbędnych dla wprowadzenia w życie nowej konstytucji.

Paets i ministrowie przystąpili do przejmowania agend od swych poprzedników.-

3. Prasa sowiecka a zmiana konstytucji estońskiej. "Siegodnia" Nr.291 /X.1933/:W związku z wynikiem referendum estońskiego, prasa sowiecka pisze o wzmożeniu tendencji faszystowskich nad Bałtykiem, łącząc to zjawisko z faszyzmem niemieckim. "Izwiestija" twierdzą, że estońscy "faszyści" znajdują się pod bezpośrednim protektoratem faszystów niemieckich. W Estonji daje się zaobserwować, zdaniem prasy sowieckiej, napływ hitlerowskich agitatorów.

4. Zniesienie stanu nadzwyczajnego w Estonji. "Siegodnia" Nr.291 /X.1933/:Rząd estoński uchwalił znieść stan nadzwyczajny na terenie całego państwa. W związku z tem przywrócona została wolność zebrania i prasy.-

5. Rokowania estońsko-niemieckie w sprawach gospodarczych. "Siegodnia" Nr.291. /X.1933/:Były estoński minister Spraw Zagr.prof.Piip przybył niedawno do Londynu i odbył naradę z angielskim ministrem Spraw Zagr.Simonem w sprawie mających się odbyć estońsko-angielskich rokowań gospodarczych. Następnie prof.Piip udał się do Berlina, gdzie odbędzie narady z ministrami niemieckimi w sprawach gospodarczych, szczególnie w sprawie zamierzonych ograniczeń importu masła.-

